

CONED KFT
Mátrai Katalin
Regisztrált államháztartási belső ellenőr
4431 Nyíregyháza, Szivárvány u. 53.

ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

Tiszaeszlár Község Önkormányzata
2019. évi belső ellenőrzési kötelezettségének teljesítéséről

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A közpénzek felhasználásában részt vevő államháztartási szervezetek kötelesek belső ellenőrzési rendszert működtetni annak érdekében, hogy bizonyosságot nyújtsanak az általuk kiépített és működtetett pénzügyi irányítási és kontroll rendszerek megfelelőségéről.

A költségvetési szervek belső ellenőrzésével kapcsolatos feladatok ellátásához a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) kormányrendeleten (továbbiakban: Bkr.) kívül Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.), az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV törvény (a továbbiakban: Áht.), az államháztartási törvény végrehajtásáról rendelkező 368/2011. XII. 31.) kormányrendelet (továbbiakban: Ávr.) jelenti a jogszabályi háttérrel.

Az éves ellenőrzési jelentés elkészítésének elsődleges célja az átláthatóság biztosítása és a közpénzek felhasználásának hatékony elősegítése a nyilvánosság megteremtésével, annak érdekében, hogy az irányító szerv vezetője áttekinthesse, elemezhesse, értékelhesse a tárgyévi belső ellenőrzés tevékenységét, az ellenőrzési tervek teljesítését, valamint a belső ellenőrzési tevékenység által tett megállapítások hasznosítását.

A 2019. évi belső ellenőrzési tevékenységet bemutató éves ellenőrzési jelentést a belső ellenőrzési vezető a Bkr. 48. és 49. §-ának megfelelően, az államháztartásért felelős miniszter által 2019. szeptemberében közzétett módszertani útmutató figyelembevételével készítette el.

A jogszabályi előírásoknak megfelelő, kockázat elemzés alapján készített 2019. évi belső ellenőrzési tervet az Önkormányzat Képviselő Testülete megismerte és elfogadta. Az ellenőrzési tervben szereplő vizsgálatokat a belső ellenőr maradéktalanul elvégezte.

Az ellenőrzések lefolytatása során a belső ellenőr funkcionális függetlensége biztosított volt, munkája során külső befolyástól mentesen, pártatlanul és tárgyilagosan járt el. A megállapításokat, következtetéseket és javaslatokat tartalmazó ellenőrzési jelentéseket a jogszabályban előírt szerkezetben és tartalommal állította össze. Objektíven szerepeltetett minden olyan lényeges tény, pozitív és negatív megállapítást, hiányosságot és ellentmondást, amely biztosította a vizsgált tevékenységről szóló ellenőrzési jelentés teljességét.

TARTALOM

- I. **A BELSŐ ELLENŐRZÉS ÁLTAL VÉGZETT TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA ÖNÉRTÉKELÉS ALAPJÁN**
 1. **Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése (Bkr. 48 §.aa. pont).**
 - A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése
 - Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési-, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás, vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása
 2. **A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.**
 3. **Tanácsadói tevékenység bemutatása.**
- II. **A BELSŐ KONTROLLRENDSZER MŰKÖDÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE ELLENŐRZÉSI TAPASZTALATOK ALAPJÁN**
 1. **A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok**
 2. **A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése**
- III. **AZ INTÉZKEDÉSI TERVEK MEGVALÓSÍTÁSA.**

I. A BELSŐ ELLENŐRZÉS ÁLTAL VÉGZETT TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA ÖNÉRTÉKELÉS ALAPJÁN

A belső ellenőrzés független, tárgyilagos, bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az Önkormányzat működését fejlessze és eredményességét növelje.

Az ellenőrzési munka tervezéséhez kockázatelemzés alapján készült el a 2019. évi belső ellenőrzési terv, amellyel Tiszaeszlár Község Önkormányzatának Képviselő Testülete egyetértett és elfogadott. A tervezett ellenőrzések az Önkormányzatra, a Polgármesteri Hivatalra, az önkormányzat intézményére, a településen székhellyel rendelkező nemzeti önkormányzatra és az önkormányzati tulajdonú Kft-re is kiterjedtek.

A belső ellenőrzés a tevékenységét az Áht. 70. §-a, a Bkr., a nemzetközi és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési standardok, az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók, valamint a belső ellenőrzési vezető által kidolgozott és a jegyző által jóváhagyott belső ellenőrzési kézikönyv szerint végezte.

A lefolytatott ellenőrzésekről készült jelentések összhangban vannak az ellenőrzési programokkal, tartalmuk megfelel a Bkr. 39. §-ában megfogalmazott elvárásoknak. A jelentésekben tett megállapítások megfelelően alátámasztottak voltak. A javaslatok világosan, lényegre törően kerültek megfogalmazásra, figyelembe véve a vizsgált szervezeti egységek működésére vonatkozó sajátosságokat

Az ellenőrzések során a Bkr. szerint értelmezett szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzések élveztek prioritást, mivel fontos a megfelelő kontrollkörnyezet kialakítása a szabályszerű feladatellátáshoz. A végrehajtott ellenőrzések alkalmával a belső ellenőr értékelt és minősítette a kontrollkörnyezetet, a kontrolltevékenységeket és kockázatokat azonosított.

A jelentéstervezetben megfogalmazott megállapításokat, javaslatokat a záradék aláírásával az ellenőrzött szervezetek vezetői elfogadták, észrevételt nem tettek.

Mind az ellenőrzött szervezetek, mind az ellenőrzést végzők munkáját befolyásolta, hogy a könyveléssel, adatszolgáltatásokkal kapcsolatos technikai feladatok megoldására, az új munkavállalók betanítására fordított idő aránytalanul sok, amely a gazdálkodói apparátus értékes idejét vonja el az érdemi feladatok megoldásától. Emellett az alkalmazott munkavállalók személyében bekövetkezett változások miatt minden érintett területen nehezített a releváns, az ellenőrzött időszakra vonatkozó információk átadása.

Továbbra is hiányzik a gazdálkodási területen dolgozók széles köre által igényelt, a jogszabályi változásokra, azok gyakorlati alkalmazására időben felkészítő, a felmerült problémák megoldásában kompetens személyek által tartott, (földrajzilag) elérhető helyszínre szervezett továbbképzés.

I. 1 Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

A 2019. évi belső ellenőrzési terv az önkormányzatok és intézményeik tekintetében egy, a gazdasági társaság tekintetében két ellenőrzési pontot tartalmazott, valamint 3 ellenőrzési nap tartalék keretet. Az ellenőrzési terv év közben nem került módosításra.

Az éves ellenőrzési tervben foglalt ellenőrzések megtörténtek. Az 5 nap tanácsadásra tervezett és az 5 nap továbbképzésre tervezett időkeret is az eredeti szándéknak megfelelően került felhasználásra.

A 2019. évre vonatkozó ellenőrzési terv teljesítése, az elvégzett ellenőrzések összesítése:

1. SZÁMÚ ELLENŐRZÉS

Az ellenőrzött szervezeti egység	Tiszaeszlár Község Önkormányzata, Tiszaeszlári Polgármesteri Hivatal, Tiszaeszlári Óvoda és Konyha, Tiszaeszlári Német Nemzetiségi Önkormányzat
Az ellenőrzés tárgya:	Tiszaeszlár Önkormányzat és Intézményei, valamint a településen székhellyel rendelkező nemzetiségi önkormányzat pénzkezelési tevékenysége
Az ellenőrzés célja:	Annak megállapítása, hogy a Polgármesteri Hivatal pénzkezelési tevékenysége a Tiszaeszlár Község Önkormányzata és Intézményei, valamint a településen székhellyel rendelkező nemzetiségi önkormányzat vonatkozásában megfelel-e a jogszabályi előírásoknak, a pénzkezelési szabályzatban foglaltaknak. Érvényesül-e a bizonylati rend és fegyelem
Az ellenőrizendő időszak:	2019. január 1-től 2019. október 31-ig
Az ellenőrzés típusa:	Pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés
Az ellenőrzés időtartama:	2019. október 31-től 2019. november 30-ig
Az ellenőrzésre felhasznált napok száma:	10 ellenőri nap

2. SZÁMÚ ELLENŐRZÉS

Az ellenőrzött szervezeti egység	Tiszaeszlár Községfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft
Az ellenőrzés tárgya:	Tiszaeszlár Községfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft pénzkezelési tevékenysége
Az ellenőrzés célja:	Annak megállapítása, hogy a gazdasági társaság pénzkezelési tevékenysége megfelel-e a jogszabályi

	előírásoknak, a pénzkezelési szabályzatban foglaltaknak. Érvényesül-e a bizonylati rend és fegyelem
Az ellenőrizendő időszak:	2019. január 1-től 2019. október 31-ig
Az ellenőrzés típusa:	Pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés
Az ellenőrzés időtartama:	2019. október 31-től 2019. november 30-ig
Az ellenőrzésre felhasznált napok száma:	10 ellenőri nap

3. SZÁMÚ ELLENŐRZÉS

Az ellenőrzött szervezeti egység	Tiszaeszlár Községfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft
Az ellenőrzés tárgya:	Az önkormányzati tulajdonú Kft gazdálkodásának gazdaságossága, hatékonysága, eredményessége.
Az ellenőrzés célja:	Annak megállapítása, hogy a gazdasági társaság, az alapítói célnak megfelelően látja-e el a tevékenységét. A feladat ellátás során a jogszabályi előírások betartásra kerülnek-e, valamint hogy érvényesül-e a gazdaságosság, hatékonyság, eredményesség követelménye.
Az ellenőrizendő időszak:	2019. január 1-től 2019. október 31-ig
Az ellenőrzés típusa:	Pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés
Az ellenőrzés időtartama:	2019. október 31-től 2019. november 30-ig
Az ellenőrzésre felhasznált napok száma:	7 ellenőri nap

A tervben elfogadott ellenőrzések lefolytatásra kerültek, azonban a tervezett ütemezéshez képest később került sor az ellenőrzések befejezésére, valamint az ellenőrzési jelentés elkészítésére.

A 3. számú melléklet bemutatja a 2019 évben lefolytatott ellenőrzésekről készült jelentésekben szereplő megállapítások rövid összegzését, illetve javaslatait.

A jelentéstervezetekben megfogalmazott ellenőrzési megállapítások egyeztetése az ellenőrzött terület felelőseivel megtörtént, az észrevételek megvitatására lehetőség nyílt.

Az ellenőrzés során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja is felmerült, mely cselekmények, hiányosságok kapcsán jegyzőkönyv felvételére került sor, és a részletes belső ellenőri jelentés részét képezik.

I.2 A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása

A belső ellenőrzési egység humánerőforrás-ellátottsága

A rendelkezésre álló személyi és tárgyi feltételek – önértékelés alapján – lehetővé tették a belső ellenőrzési tevékenység megfelelő színvonalon történő ellátását.

A belső ellenőrzési tervben foglalt feladatokat a feladat ellátására kötelezettséget vállaló Mátrai Katalin mérlegképes könyvelő, regisztrált államháztartási belső ellenőr (regisztrációs szám: 5113622) és Mátrai Istvánné kamarai tag könyvvizsgáló, regisztrált belső ellenőr (regisztrációs szám: 5114774) végezték.

A vállalkozási szerződés megkötésének időpontjában és a szerződés tartama alatt a belső ellenőrök rendelkeztek a Bkr-ben rögzített, belső ellenőrre vonatkozó, az Áht. 70.§ (4)-(5) bekezdéseiben is előírt engedélyekkel, szakirányú végzettséggel és gyakorlati tapasztalattal.

A belső ellenőrök az általános szakmai továbbképzések közül a könyvviteli szolgáltatást végzők kötelező továbbképzésén, adótanácsadói képzésén, valamint könyvvizsgálói kötelező továbbképzésén részt vett, mérlegképes továbbképzés tekintetében oktatóként működtek közre.

A belső ellenőrzési feladatok ellátásához speciálisan szükséges szakmai ismeretek megszerzése és szinten tartása érdekében a belső ellenőrök az alábbi továbbképzéseken, vizsgákon vettek részt:

Mátrai Katalin:

- „ÁBPE – továbbképzés I.” képzését 2011. júniusában,
- „ÁBPE – továbbképzés II.” Államháztartási Számvitel - a költségvetési szervek vezetői és gazdasági vezetői részére 2013. novemberében,
- „ÁBPE – továbbképzés II.” Uniós támogatások ellenőrzése - belső ellenőrök részére 2016. novemberében,
- „ÁBPE – továbbképzés II.” Államháztartási Számvitel - belső ellenőrök részére 2017. novemberében
- „ÁBPE – továbbképzés II.” Rendszerellenőrzés - belső ellenőrök részére 2019. novemberében

végezte el és mindegyik tanfolyamot sikeres vizsgával zárta, melyről a Nemzeti Adó és Vámhivatal Képzési, Egészségügyi és Kulturális Intézete tanúsítványt adott ki.

Mátrai Istvánné:

- „ÁBPE - továbbképzés I.” képzését 2014. novemberében, az
- „ÁBPE – továbbképzés II.” Uniós pályázatok ellenőrzése témakörben 2016. novemberében,
- „ÁBPE – továbbképzés II.” Államháztartás számvitel témakörében 2019. novemberében

végezte el és mindegyik tanfolyamot sikeres vizsgával zárta, melyről a Nemzeti Adó és Vámhivatal Képzési, Egészségügyi és Kulturális Intézete tanúsítványt adott ki.

Az éves tervben szereplő feladatok ellátásához szükséges ellenőri kapacitás rendelkezésre állt és elegendő volt az ellenőrzések lefolytatására és egyéb tevékenységek ellátására. 2019. évben nem került sor olyan ellenőrzésre, amely külső szakértő igénybe vételét tette volna szükségessé a belső ellenőri munkához.

Az 1. és a 2. számú mellékletekben foglaltak szerint az erőforrások tervezett és tényleges mennyisége, a belső ellenőrzési tevékenységet szolgáló munkaórák száma megegyezett. Az Áht. 70. § (1) bekezdésének megfelelően a belső ellenőrzést végző személyek jelentéseit közvetlenül a költségvetési szerv vezetőjének küldte meg.

A belső ellenőr szerzeti és funkcionális függetlensége

Az ellenőrzések során a belső ellenőrök funkcionális függetlensége biztosított volt, mely függetlenség a belső ellenőrzésre vonatkozó szerződés feltételeiből is adódott.

A belső ellenőrzéshez az ellenőrzött szervezetek minden esetben megfelelő körülményeket biztosítottak, a szükséges dokumentumokat, egyéb információkat az ellenőrök rendelkezésére bocsátották, szóbeli információkkal segítették az ellenőrzési munkát.

A költségvetési szervek vezetői biztosították a belső ellenőr funkcionális (feladatköri és szerzeti) függetlenségét, a belső ellenőrök önállóan jártak el az alábbiak tekintetében:

- éves ellenőrzési tervre javaslat készítése, az Önkormányzat Jegyzőjével történt egyeztetést követően a terv kidolgozása
- az ellenőrzési programok elkészítése és végrehajtása;
- az ellenőrzési módszerek kiválasztása;
- következtetések és ajánlások kidolgozása, ellenőrzési jelentés elkészítése.

A belső ellenőr a költségvetési szerv operatív működésével kapcsolatos feladatainak ellátásában nem vett részt, ezzel is biztosítva a feladatköri függetlenséget.

Összeférhetetlenségi esetek

A tárgyévre vonatkozó összeférhetlenségi eset nem volt. A 2019. évi belső ellenőrzés során nem sérültek a Bkr. 20.§ rendelkezései. A belső ellenőr az éves ellenőrzési terv végrehajtását megelőzően nyilatkozatával igazolta, hogy a hivatkozott jogszabály, valamint a belső ellenőrök etikai kódexe által meghatározott összeférhetlenségi szabályokat a belső ellenőr betartotta.

A tevékenység ellátásával kapcsolatban a Bkr. 20. §-ában meghatározott összeférhetlenségi esetek egyike sem állt fenn.

A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása

A belső ellenőr a tevékenysége során a Bkr. 25. § a)-e) pontjaiban megfogalmazott jogosultságokkal bír, ennek keretében jogosult volt:

a) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység helyiségeibe belépni, figyelemmel az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység biztonsági előírásaira, munkarendjére;

b) az ellenőrzött szervnél, illetve szervezeti egységnél az ellenőrzés tárgyához kapcsolódó, minősített adatot, üzleti és gazdasági titkot tartalmazó iratokba, a közszolgálati alapnyilvántartásba és más dokumentumokba, valamint elektronikus adathordozón tárolt adatokba betekinteni a külön jogszabályokban meghatározott adatvédelmi és minősített adatok védelmére vonatkozó előírások betartásával, azokról másolatot, kivonatot, illetve tanúsítványt készíttetni, indokolt esetben az eredeti dokumentumokat másolat hátrahagyása mellett jegyzőkönyvben rögzítetten átvenni, illetve visszaadni;

c) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjétől és bármely alkalmazottjától írásban vagy szóban információt kérni;

d) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység működésével és gazdálkodásával összefüggő kérdésekben információt kérni más szervektől a belső ellenőrzési vezető jóváhagyásával;

e) a vizsgálatba szakértő bevonását kezdeményezni, azonban ezzel a joggal 2019. év folyamán nem éltek a belső ellenőrök.

A belső ellenőrök a tárgyévi tevékenységük során a Bkr. 25. § a)-e) pontjaiban megfogalmazott jogosultságokkal élni tudtak, ezekkel kapcsolatos probléma, korlátozás az ellenőrzések lefolytatása során nem merült fel.

A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők

A 2019. évi belső ellenőrzési terv megvalósítása során a tevékenységet akadályozó tényezők nem merültek fel. Az ellenőrzött szervezetek vezetői, az ellenőrzés témájában érintett munkatársak készségesen álltak a belső ellenőrök rendelkezésére, együttműködően álltak a felmerülő kérdések megválaszolásához.

Belső ellenőrzések nyilvántartása

A belső ellenőrzési vezető az elvégzett belső ellenőrzésekről a Bkr. 22. és 50. § szerinti nyilvántartást vezette, valamint gondoskodott az ellenőrzési dokumentumok megőrzéséről, illetve a dokumentumok és adatok szabályszerű, biztonságos tárolásáról.

Az ellenőrzési rendszer fejlesztésére vonatkozó javaslatokat

Javaslat az ellenőrzési rendszer fejlesztésére:

- a belső ellenőrzés tanácsadó funkciójának növelése
- erősíteni az ellenőrzések tudatos egymásra épülését
- tudatosítani az ellenőrzött szervezeteknél a kontrollfolyamatok jelentőségét.

I. 3 A tanácsadó tevékenység bemutatása (Bkr. 48. § ac) pont)

Tanácsadói tevékenység ellátására megállapodás nem készült. Eseti jelleggel került sor szakmai konzultációkra elsősorban a számviteli jogszabályok értelmezése, gyakorlati alkalmazása során. A tanácsadás szóban zajlott, mivel az általában nem igényelt írásbeliséget. A gazdasági társaság vezetőjének munkakör átadás-átvétele során a belső ellenőrök jelen voltak, tanácsadói tevékenységük keretében segítették az átadás-átvétel gördülékeny lebonyolítását.

II. A BELSŐ KONTROLLRENDSZER MŰKÖDÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE ELLENŐRZÉSI TAPASZTALATOK ALAPJÁN

A belső kontrollrendszer azt a célt szolgálja, hogy a költségvetési szervek működésük és gazdálkodásuk során a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen hajtsák végre, teljesítsék elszámolási kötelezettségeiket és megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, a károktól és a nem rendeltetésszerű használattól. A belső kontrollrendszer magában foglalja mindazon szabályokat, eljárásokat, gyakorlati módszereket és szervezeti struktúrákat, kockázatkezelési technikákat, kontrolltevékenységeket, amelyek segítséget nyújtanak a szervezetnek céljai eléréséhez.

II. 1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok (Bkr. 48. § ba) pont)

A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok a belső ellenőrzési kézikönyv alapján „kiemelt jelentőségűnek” minősülő megállapításokhoz kapcsolódhatnak. Olyan tényre mutatnak rá, amelyek megakadályozzák, hogy valamely tevékenység, funkció vagy szervezeti egység alapvetően eleget tegyen legfontosabb céljainak és célkitűzéseinek, vagy olyan helyzetet tárnak fel, amelyben a szervezet kockázati kitettsége jelentős. Ide tartozhat az eljárásrend nyilvánvaló megszegése, a jogszabályi, illetve kormányzati rendelkezések be nem tartása, az olyan általánosan bevett gyakorlat szándékos figyelmen kívül hagyása, amellyel a szervezet jelentős költségmegtakarítást érhetne el vagy hatékonyabban működhetne.

A 2019-ben lefolytatott ellenőrzések során két ellenőrzési szempont esetén is kiemelt jelentőségű megállapítás került megfogalmazásra.

A kiemelt jelentőségű megállapítások a gazdálkodói folyamatokban jelenlévő rendszer szintű hibára utalnak. A számviteli elszámolások és kimutatások valódiságát, megbízhatóságát nagy mértékben megkérdőjelezzük. Egyes ellenőrzési pontokhoz adminisztrációs jellegű megállapítások is kapcsolódtak. Az ellenőrzési pontokhoz kapcsolódó összefoglaló megállapítások és javaslatok a 3. számú mellékletben kerülnek bemutatásra.

II. 2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése a belső ellenőrzési tevékenység tapasztalatai alapján (Bkr. 48. § bb) pont)

A költségvetési szervek belső kontrollrendszerének részletes szabályozását a Bkr.3. pontja (3.-10.) §. tartalmazza, mely szerint a belső kontrollrendszer 5 eleme a következő:

1. Kontrollkörnyezet
2. Kockázatkezelési rendszer
3. Kontrolltevékenységek
4. Információs és kommunikációs rendszer
5. Nyomon követési rendszer

A belső kontrollrendszer fenti elemei tartalmazzák mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályokat, amelyek alapján a szervezetek érvényesítik a feladataik ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

Az elvégzett ellenőrzések tapasztalatai alapján a következők szerint értékelődött a belső kontrollrendszer 5 eleme:

Kontrollkörnyezet

A kontrollkörnyezet a teljes kontrollrendszer alapja, amely a költségvetési szerv ellenőrzési nyomvonalára és működési folyamatainak leírása segítségével járul hozzá a teljes kontrollrendszer megfelelő működéséhez.

A kontrollkörnyezet kialakítását nem megfelelőnek értékelte a belső ellenőrzés. A szervezeti struktúra nem a jogszabályi előírásokban foglalt figyelembe vételével került kialakításra. A felelősségi és hatásköri viszonyok kialakítása, a feladatok ellátása, a szervezeten belüli folyamatok kialakítása nem biztosítja a Polgármesteri Hivatal, ezáltal az Önkormányzatok és az ellátott intézmények szabályszerű működési feltételeit.

Kockázatkezelési rendszer

Kockázatnak nevezünk mindazon események bekövetkezésének valószínűségét, melyek hátrányosan érinthetik a költségvetési szerv működését. A kockázatkezelés során fel kell mérni és meg kell állapítani a költségvetési szerv tevékenységében, gazdálkodásában rejlő kockázatokat. A kockázatkezelés rendjének kialakítása során meg kell határozni azon intézkedéseket, amelyek csökkentik, illetve megszüntetik a kockázatokat.

Az éves ellenőrzési terv témakörei a kockázati tényezők alapján, a hivatal vezetőivel közösen meghatározott súlyozás alapján kerültek kiválasztásra.

A kockázatkezelési rendszer kialakítása nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak. A Polgármesteri Hivatal nem bocsátotta az ellenőrzés rendelkezésére a kockázatkezelési szabályzatát, amelyben a hivatal tevékenységében, gazdálkodásában rejlő külső és belső kockázatokat rögzítették. Nem mérték fel az azonosított kockázatok bekövetkezésének valószínűségét és azok költségvetési szervre gyakorolt hatását. A kockázati tűrőhatárok meghatározására nem került sor és az egyes kockázati tényezőkkel kapcsolatban a szükséges intézkedések, valamint az intézményi kockázatnyilvántartás kialakítása is elmaradtak.

Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenységek –melyek jelen kell, hogy legyenek a szervezet egészében, annak minden szintjén – biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez.

A kontrolltevékenységek magukban foglalják a folyamatba épített előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés szabályait a költségvetés tervezése és végrehajtása során.

A kontrolltevékenységek kialakítása nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak. Nem kerültek meghatározásra mindazon eljárások, amelyek biztosították, hogy a vezetés által megfogalmazott célok és elvárások végrehajtásra kerüljenek, és az azokat veszélyeztető kockázatokat a tevékenysége során a szervezet kezelje. A gazdálkodási feladatokat ellátó intézménynél (polgármesteri hivatalban) a dolgozók munkaköri leírásába nem került beépítésre a kontrolltevékenységek ellátása. A kötelezettség vállalásoknál a pénzügyi ellenjegyzéssel, a pénzügyi kifizetések előkészítésénél az érvényesítéssel, az átutalások teljesítése előtt a banki terminálon való ellenőrzés alkalmával sem valósulnak meg a pénzügyi-számviteli folyamatok engedélyezési és jóváhagyási eljárások a kontrolltevékenységek körében.

Információ és kommunikáció

A jogszabályi előírások szerint a költségvetési szerv vezetője köteles olyan rendszereket kialakítani és működtetni, melyek biztosítják, hogy a megfelelő információk a megfelelő időben eljuthassanak az illetékes szervezetekhez, szervezeti egységekhez, illetve személyekhez

Az információ és kommunikáció a belső kontrollrendszer valamennyi pontján jelen van. A kommunikációs rendszernek biztosítania kell, hogy minden olyan adat és információ megjelenjen, és feldolgozásra kerüljön benne, amely alapvetően szükséges az irányítás és ellenőrizhetőség szempontjából.

Az információs és kommunikációs rendszer működése megfelelőnek minősíthető, mivel a feladatellátással kapcsolatos külső és belső információs rendszer megfelelően működik, bár a kötelezően közzéteendő adatok közzétételének rendje nem teljes körűen került kialakításra.

Nyomon követési (monitoring) rendszer

A költségvetési szerv vezetője köteles kialakítani a szervezet tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszert, mely az operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésből áll. **A monitoring rendszer kialakítása megfelelt a jogszabályi előírásoknak**, mert a jegyző 2019. évre vonatkozóan a Bkr. 1. számú mellékletének megfelelően értékelte a belső kontrollrendszer minőségét, csökkentve ezzel szabálytalan működés kockázatát. A belső ellenőrzést a 2019. évben megfelelőnek minősítette.

III. AZ INTÉZKEDÉSI TERVEK MEGVALÓSÍTÁSA (Bkr. 48. § c) PONT

Az intézkedési terv elkészítéséért, végrehajtásáért és a megtett intézkedésekről történő beszámolásáért az ellenőrzött, valamint a javaslattal érintett szerv, illetve szervezeti egység vezetője felelős. A polgármesteri hivatal vezetője a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok alapján készített intézkedési tervet, amelyben meghatározásra kerültek a szükséges intézkedések végrehajtásáért felelős személyek és a vonatkozó határidők.

A belső ellenőrzési jelentés dátuma, valamint a tervezett intézkedések időszükséglete alapján az intézkedések megvalósításának határideje 2020-ban esedékes.

Az ellenőrzött terület felelősei részére az intézkedési tervben meghatározásra kerültek a végrehajtással kapcsolatos határidők, amelyeknek lejártát követő 8 napon belül írásban számolnak be a költségvetési szerv vezetőjének, és a beszámolót megküldik a belső ellenőrzési vezetője részére is.

Mellékletek:

- 2019. éves ellenőrzési terv teljesítésének összefoglaló adatai (1. számú melléklet)
- Belső ellenőri létszám és erőforrás 2019. évre (2. számú melléklet)
- Tájékoztató a 2019. évi belső ellenőrzési pontokkal kapcsolatos megállapítások összegzéséről, javaslatokról (3. sz. melléklet)

Nyíregyháza, 2020. június 20.

Mátrai Katalin sk.
belső ellenőrzési vezető

2019. ÉVI ELLENŐRZÉSI TERV TELJESÍTÉSÉNEK ÖSSZEFOGLALÁSA

Sor- szám	Ellenőrzés típusa	Ellenőri kapacitás revizori nap	Db			
			Magas prioritású	Közepes prioritású	Alacsony prioritású	Összesen
1	Rendszerellenőrzés					
2	Pénzügyi ellenőrzés	7	1			1
3	Szabályszerűségi ellenőrzés	20	1	1		2
4	Informatikai rendszer ellenőrzés					
5	Megbízhatósági ellenőrzés					
6	Tanácsadás	5				
7	Továbbképzésre fenntartott	5				
8	Soron kívüli ellenőrzésre felhasznált					
9	Összesen	37	2	1		3
10	Összesen-ből saját kapacitás	0	0	0	0	0

2019. ÉVI BELSŐ ELLENŐRZÉS LÉTSZÁM ÉS ERŐFORRÁS FELHASZNÁLÁSA

Sor-szám	Költségvetési szervek megnevezése	Belső ellenőri státusz (fő)	Betöltött státusz	Saját erőforrás munkanap	Külső szolgáltató (fő)	Külső erőforrás munkanap	Erőforrás összesen munkanap	Admin. személy (fő)
1	Tiszaeszlári Polgármesteri Hivatal				2	10	10	
2	Tiszaeszlári Községfejlesztési Nonprofit Kft				2	10	10	
3	Tiszaeszlári Községfejlesztési Nonprofit Kft				2	7	7	
4	Összesen					27	27	

Tájékoztató a 2019.évi belső ellenőrzési jelentésben szereplő megállapítások összegzéséről, javaslatairól

1. SZÁMÚ ELLENŐRZÉS

Az ellenőrzött szervezeti egység	Tiszaeszlár Község Önkormányzata, Tiszaeszlári Polgármesteri Hivatal, Tiszaeszlári Óvoda és Konyha, Tiszaeszlári Német Nemzetiségi Önkormányzat
Az ellenőrzés tárgya:	Tiszaeszlár Önkormányzat és Intézményei, valamint a településen székhellyel rendelkező nemzetiségi önkormányzat pénzkezelési tevékenysége

Tiszaeszlár Község Önkormányzata és Intézményei pénzkezelési ellenőrzése során megállapítottuk, hogy a pénzkezelési tevékenység, az ellenőrzött szervezetek közötti munkamegosztási és együttműködési megállapodás szabályozása súlyos hiányosságokat mutat. A rendelkezésre álló szabályzat és megállapodás nem a jelenleg hatályos törvényi előírásoknak megfelelően készült. A tevékenység tényleges végzése nem a szabályzatban található előírásoknak megfelelően történik.

A tételek ellenőrzése során az alábbi kiemelt jelentőségű¹ megállapításokat tettük:

- A pénztári kifizetések során a pénz átvevője egyetlen esetben sem írta alá a kiadási pénztárbizonylatokat,
- Sok esetben hiányoznak az alapbizonylatok, vagy azok hiányosan vannak kiállítva,
- A könyvelési tételek kontírozása nem a jogszabályi előírásoknak és a számlák adattartalmának megfelelően lett végrehajtva, vagy a kifizetések alátámasztását igazoló bizonylatokból nem állapítható meg azok helyessége,
- Egyazon tételről kézi majd gép kiadási/bevételi pénztárbizonylatot is kiállítottak, mely adójogi szempontból két külön tételnek minősül,
- A könyvelés az ellenőrzés időszakában nem volt naprakész, mely a pénztári tételek tekintetében különösen nagy kockázatot jelent,

¹ Kiemelt jelentőségűnek minősül a megállapítás, ha olyan tényre mutat rá, amely megakadályozza, hogy valamely tevékenység, funkció vagy szervezeti egység alapvetően eleget tegyen legfontosabb céljainak és célkitűzéseinek, vagy olyan helyzetet tár fel, amelyben a szervezet kockázati kitettsége jelentős. Ide tartozhat az eljárásrend nyilvánvaló megszegése, a jogszabályi, illetve kormányzati rendelkezések be nem tartása, az olyan általánosan bevett gyakorlat szándékos figyelmen kívül hagyása, amellyel a szervezet jelentős költségmegtakarítást érhetne el vagy hatékonyabban működhetne. A kiemelt jelentőségű megállapítások azonnali intézkedést igényelnek a vezetés részéről.

- A kifizetések jogosságát a szakmai teljesítést igazoló aláírásával nem tanúsította, az utalványozás elvégzéséhez szükséges aláírások nem szerepeltek a bizonylatokon,
- A beérkezett, teljesített számlákat alakai, tartalmi szempontból több esetben nem lehetett volna befogadni.

Mindezen megállapítások a gazdálkodói folyamatokban jelenlévő rendszer szintű hibára utalnak. A számviteli elszámolások és kimutatások valódiságát, megbízhatóságát nagy mértékben megkérdőjelezzük.

Az ellenőrzés „kritikusnak” ítéli a pénzkezelési tevékenységet. Ezen a területen a teljesítmény, illetve a működési feltételek több fontos szempontból is hiányosságokat mutatnak. Az alapvető belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok működéséről nem beszélhetünk. Ezek a rendszerek annyira gyengék, hogy a pénzügyi veszteség kockázata magas (vagy az már be is következett). A szervezeti egységek szintjén alkalmazott irányelvek és eljárások megakadályozzák az ellenőrzés területén kitűzött célok jelentős részének megvalósulását. A korrekciós intézkedést a vezetés részéről szigorú (pl. heti) beszámoltatásnak kell követnie.

JAVASLATOK:

- Kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítása javasolt a kiemelt jelentőségű megállapítások miatt.
- A belső kontroll kockázatokat fel kell térképezni, és ennek megfelelően ki kell építeni a kontroll környezetet. El kell készíteni, és az érintett munkavállalókkal ismertetni szükséges minden gazdálkodási területet érintő szabályzatot.
- Gondoskodni kell arról, hogy a pénzkezelési tevékenység működése szigorúan a jogszabályi és belső szabályozó eszközök által meghatározott módon történjen.
- Célszerű élni a vezetői ellenőrzés lehetőségével és ennek keretében havonta pénztár ellenőrzést végezni.
- A pénzkezelési tevékenység biztonsága érdekében minél előbb ki kell alakítani a jogszabályi előírásoknak megfelelő fizikai környezetet.

2. SZÁMÚ ELLENŐRZÉS

Az ellenőrzött szervezeti egység	Tiszaeszlár Községfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft
Az ellenőrzés tárgya:	Tiszaeszlár Községfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft pénzkezelési tevékenysége

A Tiszaeszlár Községfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft pénzkezelési ellenőrzése során megállapítottuk, hogy a pénzkezelési tevékenység végzése és szabályozása súlyos hiányosságokat mutat. A rendelkezésre álló szabályzat nem a jelenleg hatályos törvényi előírásoknak megfelelően készült. A tevékenység tényleges végzése nem a szabályzatban található előírásoknak megfelelően történt az ellenőrzött időszakban.

A tételek ellenőrzése során az alábbi kiemelt jelentőségű megállapításokat tettük:

- A pénztári kifizetések során a pénztárbizonylatok minden esetben hiányoztak,
- Sok esetben hiányoznak az alapbizonylatok, vagy azok hiányosan vannak kiállítva,
- A szolgáltatásokról befogadott számlák kiállításának alapjául szolgáló szerződések nem álltak az ellenőrzés rendelkezésére.
- A számlákat mind banki mind pénztári tételek esetében a fizetési határidő után egyenlítették ki.

Mindezen megállapítások a gazdálkodói folyamatokban jelenlévő rendszer szintű hibára utalnak. A számviteli elszámolások és kimutatások valódiságát, megbízhatóságát nagy mértékben megkérdőjelezzük.

Az ellenőrzés „kritikusnak” ítéli a pénzkezelési tevékenységet. Ezen a területen a teljesítmény, illetve a működési feltételek több fontos szempontból is hiányosságokat mutatnak. Az alapvető belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok működéséről nem beszélhetünk. Ezek a rendszerek annyira gyengék, hogy a pénzügyi veszteség kockázata magas (vagy az már be is következett). A szervezeti egységek szintjén alkalmazott irányelvek és eljárások megakadályozzák az ellenőrzés területén kitűzött célok jelentős részének megvalósulását. A korrekciós intézkedést a vezetés részéről szigorú (pl. heti) beszámoltatásnak kell követnie.

JAVASLATOK:

- Kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítása javasolt a kiemelt jelentőségű megállapítások miatt.
- A belső kontroll kockázatokat fel kell térképezni, és ennek megfelelően ki kell építeni a kontroll környezetet. El kell készíteni, és az érintett munkavállalókkal ismertetni szükséges minden gazdálkodási területet érintő szabályzatot.
- Gondoskodni kell arról, hogy a pénzkezelési tevékenység működése szigorúan a jogszabályi és belső szabályozó eszközök által meghatározott módon történjen.
- Célszerű élni a vezetői ellenőrzés lehetőségével és ennek keretében havonta pénztár ellenőrzést végezni.
- A pénzkezelési tevékenység biztonsága érdekében minél előbb ki kell alakítani a jogszabályi előírásoknak megfelelő fizikai környezetet.

3. SZÁMÚ ELLENŐRZÉS

Az ellenőrzött szervezeti egység	Tiszaeszlár Községfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft
Az ellenőrzés tárgya:	Tiszaeszlár Községfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft gazdálkodásának gazdaságossága, hatékonysága, eredményessége vizsgálata

A gazdálkodási tevékenység értékelése szempontjából lényeges, hogy a társaságnak nincs személyi állománya. Az ügyvezető is díjazás nélkül látta el a feladatát. Az adminisztrációs feladatokat külső megbízott végzi. A korábbi években ténylegesen végzett tevékenységeket különböző konstrukciókban beszámoló alvállalkozók külső vállalkozók végezték, illetve több évben az önkormányzat állományába tartozó közfoglalkoztatott és egyéb alkalmazottak.

A tevékenység ellátásának egyéb feltételei is a tulajdonos önkormányzat segítségével állnak csak fenn. A tevékenységek végzéséhez szükséges helyiségek, gépek, berendezések, járművek az önkormányzat tulajdonát képezik, azokat térítés nélkül használja a társaság. A Társaság nyilvántartásában évek óta egyetlen tárgyi eszköz van: egy kamera, amely 2019. év végén 181 eFt nettó értéket képvisel.

A 2018-2019 évek gazdálkodására vonatkozó, - a beszámoló eredmény kimutatásából származó - adatok alapján megállapítható, hogy a Társaság gyakorlatilag semmilyen tevékenységet nem végzett ebben a két évben. 2018-ban 2.200 eFt egyéb bevétele volt, amely a tulajdonos önkormányzattól származik, 2019-ben egyáltalán nem volt bevétele. A fenntartásával kapcsolatos folyó költség 2018-ban 2.356 eFt volt, amelyre az önkormányzattól származó egyéb bevétel nyújtott fedezetet, ezért csak pár százezer Ft-os vesztesége volt ebben az évben. 2019-ben viszont 4.794 eFt anyagjellegű ráfordítás mellett nem volt bevétel, így ez a teljes összeg veszteségként jelentkezik.

A 2018-2019. évek mérleg adatai alapján is arra a következtetésre jutottunk, hogy semmilyen tevékenység nem folyt ebben a két évben. Még a korábbi időszakok rendezetlen tételeinek a rendezése sem történt meg. Ez abból látszik, hogy a kintlévőségek (követelések) 12.384 eFt-os összege nem csökkent, hanem nőtt (amely növekedés csak pontosításból származhat, mivel új, és be nem folyt értékesítési tétel nem volt). A kötelezettségek 10.204 eFt-os összege is nőtt pár százezer Ft-tal, ami azt jelenti, hogy a tárgyévi működési kiadások számláinak egy része nem lett kiegyenlítve. A 4.891 eFt veszteség fedezete a pénzkészlet volt, amely 4.769 eFt-tal csökkent az előző évhez képest.

A mérleg adatai alapján azonban az is megállapítható, hogy a 3.000 eFt-os jegyzett tőke mellett 2019. év végén 45.444 eFt a saját tőke összege, amely tény azt jelenti, hogy 42.444 eFt nagyságrendű az eredmény tartalék amelynek nagy része (papírforma szerint) pénzeszközökben áll rendelkezésre.

JAVASLAT:

Annak a kérdésnek a megválaszolására, hogy a fentiek szerinti eszközállomány és személyi állomány mellett hogyan, lehetett ezt az eredményességet produkálni, korábbi időszakok adatainak vizsgálata szükséges.